

Nieuwsbrief

Lectoraat Leiderschap & Identiteit
in het verpleegkundig domein

Februari 2021

Het lectoraat Leiderschap & Identiteit in het verpleegkundig domein houdt u op de hoogte! In deze nieuwsbrief:

- Lopende zaken
- Verpleegkundig leiderschapsonderzoek MCL
- Kiezen voor Beter project
- ZonMw project LeerSaam Noord
- Samen leren, samen werken voor goede zorg

Lopende zaken

Wensen voor 2021

Allereerst wensen we iedereen natuurlijk nog een goed 2021! Vooral alle medewerkers in de directe zorg wensen we toe dat de werkdruk door de COVID-crisis in de loop van 2021 zal afnemen. En voor de thuiswerkers hopen we vooral dat we elkaar weer in levende lijve gaan ontmoeten!

Landelijk Symposium Leadership in daily practice 3 december 2020

Op dit symposium stond verpleegkundig leiderschap centraal. Professor Bianca Buurman hield een pleidooi voor verandering naar en

erkenning van echte verpleegkundige zeggenschap. Professor Lisette Schoonhoven ging nader in op het belang focus te houden op essentiële verpleegkundige zorg.

In de verschillende parallelsessies waren de onderzoeksprojecten van het lectoraat goed vertegenwoordigd. Leiderschap in het MCL, Kiezen voor Beter en LeerSaam Noord werden in mondelinge en posterpresentaties door onze eigen onderzoekers Richtsje Andela, Tjitske Holtrop en Heleen Reinders-Messelink gepresenteerd.

Ook onze (inmiddels afgestudeerde) masterstudenten Verplegingswetenschappen Hanneke Rasing en Cobie Visser presenteerden hun onderzoek.

Lector Margreet van der Cingel en practor Desiree Bierlaagh hielden een dialoog over het belang van leiderschap in samenspel in teams, vanuit ieders eigen unieke deskundigheid.

Heb je het symposium gemist?

Het lectoraat organiseert in afstemming met de VAR en FLOOR binnenkort een online minisymposium in het MCL waar een aantal van deze presentaties van onze onderzoekers en studenten opnieuw aan bod komen.

Wil je ook een presentatie geven over een project over verpleegkundig leiderschap in het MCL?

Graag! Neem contact op via:

lectoraatleiderschapenidentiteit@nhlstenden.com

Publicaties

Het lectoraat heeft met verschillende onderzoekers de afgelopen periode de volgende artikelen gepubliceerd:

- Leadership in daily Practice, TVZ 02/2020
- Wetenschap in de verpleegkundige praktijk en de waarde van ervaringskennis; Explorare, oktober 2020
- Leiderschap bij de bevordering van zelfmanagement; TVZ 06/2020
- What makes an nurse today? Nursing Philosophy, januari 2021

Nieuwsgierig geworden en wil je de artikelen ook lezen?

Voor MCL-lezers: De explorare vind je natuurlijk gewoon in de koffiekamer. De andere artikelen kun je vinden via de databanken: Invert en Springer Link (TVZ) en PubMed (Nursing Philosophy)

In het MCL via het kennis- en informatiecentrum op het MCLnet:

<https://www.mclnet.nl/afdeling/mcl-academie/kennis-en-informatiecentrum/literatuur-zoeken/>.

Heb je daarbij hulp nodig? Dan kun je een beroep doen op het kennis- en informatiecentrum kic@mcl.nl

Serious game

Het lectoraat is opdrachtgever geweest samen met de opleiding Verpleegkunde van NHL Stenden Hogeschool voor de ontwikkeling van

een serious game Verpleegkundig leiderschap. Marjet Kerkstra is daar inmiddels op afgestudeerd bij de master Serious Gaming. De game is getest op de Flex (deeltijd) opleiding Verpleegkunde. We gaan bezien of en hoe we de game nu in de opleiding kunnen inzetten en mogelijk op termijn ook in zorgorganisaties kunnen gebruiken. Marjet werkt bij studio Maki, een creatief bedrijf van jonge theatermakers:

<https://www.studiomaki.nl/>

Webinar Verpleegkundig Leiderschap: what it is and what it is not

Er is een webinar beschikbaar over Verpleegkundig leiderschap. Deze is hier te vinden:

<https://mcl.mediasite.com/Mediasite/Play/48bd1f565c24494b881dcac0bc6832701d>

Verpleegkundig leiderschapsonderzoek MCL

Kwantitatief kijken naar leiderschap

Bij het functiedifferentiatie project in het MCL is door de verpleegkundigen de Professionaliteitscan (Frenetti) ingevuld. De items van deze scan zijn ondergebracht bij de kernbegrippen uit BN2020 om zo een beeld te krijgen van hoe de verpleegkundigen van het MCL invulling geven aan de verschillende aspecten van hun werk. De eerste analyses worden nu gedaan.

Voorbeeld rolmodellen als handvat voor leiderschapontwikkeling

Twee vierdejaars hbo-v studenten hebben de afgelopen periode elk in de vorm van een poster, een voorbeeld rolmodel gemaakt die leiderschaps-gedrag laat zien, mede gebaseerd op de gegevens die het lectoraat eerder verzamelde. Uit het leiderschapsonderzoek blijkt namelijk dat de theoretische onderbouwing van verpleegkundig handelen ondersteund kan worden.

De verpleegkundigen die naar deze voorbeeld rolmodellen hebben gekeken, zijn enthousiast en denken dat dit een goed hulpmiddel op de afdeling kan zijn om met collega's in gesprek te gaan en theorie toe te passen.

Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan deze rolmodellen en kijken we hoe ze verspreid kunnen worden. Het komend semester gaan opnieuw studenten werken aan zo'n rolmodel.

Kiezen voor Beter project

Afgelopen half jaar hebben we drie verpleegafdelingen (T, B en U) in het MCL bereid gevonden om als pilot afdeling te fungeren voor Kiezen voor Beter. Kiezen voor Beter heeft als doel verpleegkundigen te ondersteunen in het ontwikkelen en tonen van vakinhoudelijk leiderschap bij het voorkomen van niet-verrichte verpleegkundige zorg, in samenspraak met de patiënt.

Samen met enthousiaste bachelor verpleegkunde studenten en gemotiveerde verpleegkundige teams zijn de eerste stappen gezet.

Op afdeling T en B is niet-verrichte verpleegkundige zorg (dat ook wel 'missed nursing care' of 'care left undone' wordt genoemd) in kaart gebracht middels de MISSCARE vragenlijst. Vervolgens is er samen met het verpleegkundig team een prioritering gegeven aan welk onderdeel van niet-verrichte verpleegkundige zorg als eerste in praktijk aangepakt kan worden. Op afdeling U is door het team gekozen vervolg te geven aan de uitkomsten van een kwalitatieve studie over stimuleren van zelfmanagement, specifiek voor patiënten met een zogenaamde high-output stoma. Samen met disciplines die betrokken zijn in de zorgketen bij patiënten met een high-output stoma is in kaart gebracht wat er goed gaat, wat knelpunten zijn, waar kansen liggen en hoe verpleegkundigen deze kansen kunnen benutten.

Lectoraat Leiderschap en identiteit in het verpleegkundig domein, NHLStenden

ZonMw project LeerSaam Noord

LeerSaam Noord heeft als doel dat de zorg meer *persoonsgericht* wordt en het *functioneren* van de patiënt en niet de ziekte centraal staat.

Dit willen we bereiken door maandelijks in leernetwerken casusbesprekingen te houden waarbij verpleegkundigen met elkaar leren.

Facilitators van de verschillende leernetwerken komen maandelijks ook bij elkaar samen met de onderzoekers, een beleidsmedewerker van ZorgBelang en twee patiëntvertegenwoordigers.

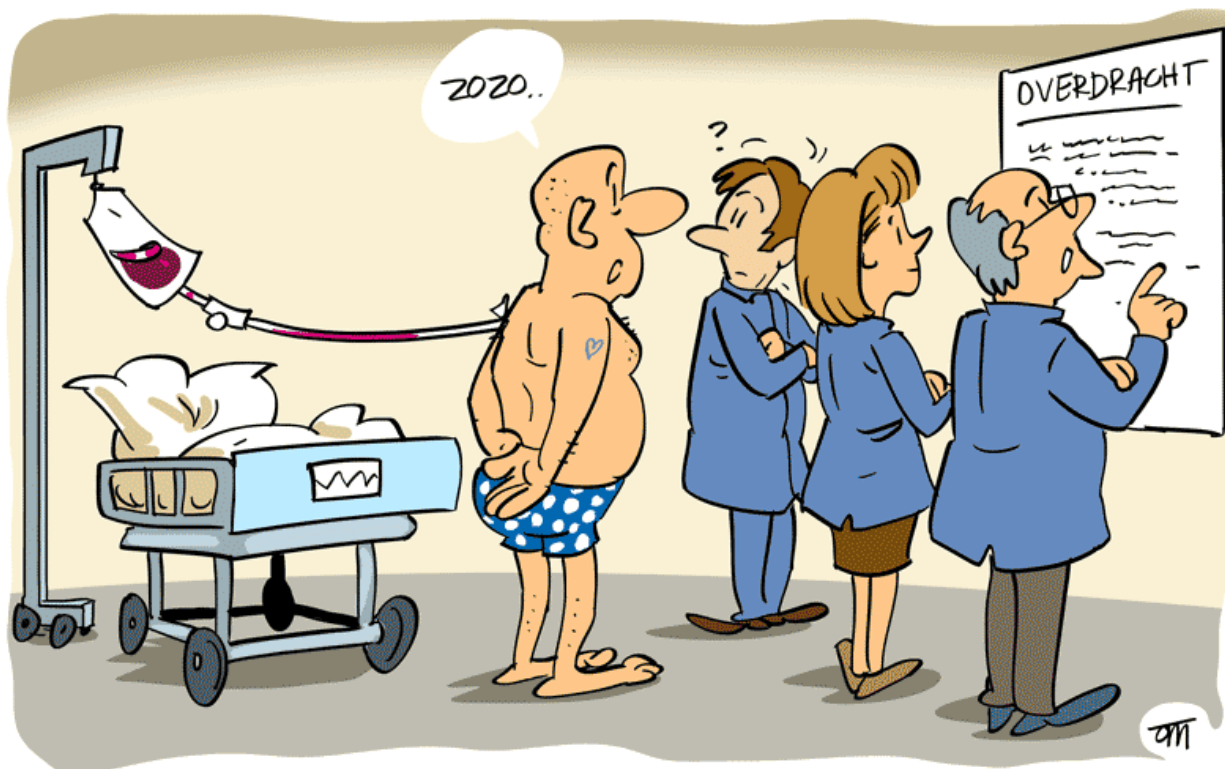
We bespreken casussen en oefenen met gespreksmethodes die daarna weer in de leernetwerken gebruikt worden.

Met name de patiëntvertegenwoordigers helpen ons om steeds na te gaan wat voor patiënten belangrijk is en dit daadwerkelijk te vragen en dit niet voor een patiënt te bedenken.

Tijd nemen voor het gesprek met de patiënt over diens functioneren blijkt cruciaal en helpt de verpleegkundige om de zorg echt persoonsgericht te verlenen.

STILSTAAN BIJ JE HANDELEN IS VOORUITGANG

Loesje

Samen leren, samen werken voor goede zorg!

Het project samen leren, samen werken voor goede zorg is van start gegaan! (Semi)artsen en (student)verpleegkundigen werken tijdens hun opleiding en hun werk intensief samen.

Het versterken van interprofessioneel leren en samenwerken binnen de opleiding en tijdens het werk is in het belang van goede zorg en behoud van werkplezier.

Dit project wil inzicht krijgen wat het beeld is dat de semi-arts en de verpleegkundige in opleiding van elkaar hebben en hoe zij hun samenwerking ervaren. Hierover gaan zij met elkaar in gesprek.

De eerste interviews zijn al afgenomen binnen het UMCG en ook binnen het MCL gaan we van start.

De gevoerde gesprekken worden geanalyseerd met als doel om vanuit meer inzicht goed aan te sluiten bij wat binnen het onderwijs en het werkveld nodig is wat betreft samen leren en samen werken.

Meer weten?

Wil je meer weten over onze projecten en bijvoorbeeld onderzoeksverslagen inzien, pitches van studenten bekijken of artikelen lezen?

Vraag ze op via:

lectoraatleiderschapenidentiteit@nhlstenden.com

of kijk op onze website:

<https://www.nhlstenden.com/onderzoek/leiderschap-identiteit-het-verpleegkundig-domein>